

Försäkringsvillkor

Flytande försäkring Företagsmotor

Försäkringsvillkor 1 maj 2025

Folksam

S10346 25-05

Innehåll

Översiktlig information ... 3

Allmänna försäkringsvillkor ... 6

Särskilda villkor – Egna fordon ... 7

Särskilda villkor – Kunders fordon ... 9

Kristerapi ... 9

Trafik- och bilansvarsförsäkring ... 9

Egendomsförsäkring ... 11

Restskuldsförsäkring ... 18

Rättsskyddsförsäkring ... 19

Tilläggsförsäkring – Bedrägeri ... 21

Allmänna bestämmelser ... 22

Övrig information ... 26

Om skada inträffar ... 26

Vid frågor om försäkring eller skador ... 27

Om vi inte skulle komma överens ... 27

Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information om hur försäkringen gäller.

Detta häfte innehåller de försäkringsvillkor som gäller för Flytande försäkring. När vi i villkoren använder orden ”du” och ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” menas försäkringsgivaren, det vill säga Folksam.

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619.
Adress: 106 60 Stockholm
Telefon: 0771-950 950

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Folksam ömsesidig sakförsäkring tillhandahåller i huvudsak försäkring för boende, motorfordon och båtar. Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren. Dessa tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska. Alla utskick avseende ditt/företagets försäkringsinnehav sker till din folkbokföringsadress/företagets adress, såvida vi inte kommer överens om annat. Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

Du väljer omfattning

När du köper försäkringen väljer du mellan olika omfattningar.

Var rädd om dig och ditt fordon

För att du ska få full ersättning måste du vara försiktig. Annars kan du helt eller delvis förlora din rätt till ersättning.

Viktiga villkor

Det finns två aktsamhetskrav som alltid gäller för att du ska kunna få full ersättning för skador på ditt fordon:

- Du får inte köra fordonet om du saknar giltigt körkort.
- Vid övningskörning ska du följa de regler som gäller.

Vi ersätter inte skador på ditt fordon

- om det skadats under en tävling, träning eller liknande inom ett tävlingsområde, till exempel en racingbana
- om skadan uppkommit under höghastighetskörning på vanlig väg – till exempel streetracing.

Allmän information

Det här är en sammanfattning av försäkringsvillkoren. Det är de fullständiga försäkringsvillkoren som tillsammans med försäkringsbeskedet utgör avtalet mellan oss. I försäkringen finns vissa begränsningar och så kallade aktsamhetskrav, det vill säga krav på försiktighet. Vissa av dem finns beskrivna i den här informationen, men vi vill göra dig uppmärksam på att det är de fullständiga villkoren som gäller, se Allmänna försäkringsvillkor.

Egna fordon (fordonsklass 24)

Försäkringen avser i huvudsak fordon som utgör företagets handelsvara. Försäkringen omfattar dock även egna registrerade och inte avställda fordon som brukas i den verksamheten samt för försäkringstagarens och anställdas privata bruk. Andra användningsområden och verksamheter gäller inte försäkringen för.

Fordon som inte används och som är avställda eller oregistrerade (inklusive förregistrerade) omfattas av försäkringsformen Fordonslager.

Kunders fordon (fordonsklass 25)

Försäkringen gäller bara för fordon som tagits emot eller annars omhändertagits i något av de syften som anges i villkoren.

Försäkringen gäller inte för fordon som är mottagna i kommission för försäljning. Sådana kan istället omfattas av flytande försäkring för egna fordon.

Var försäkringen gäller
För fordonsklass 24 gäller försäkringen endast inom Norden och för fordonsklass 25 enbart i Sverige.

Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerad bil tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Försäkringsbelopp och premie
Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat till oss. Du kan själv påverka din premie genom att välja självrisk i de fall det är möjligt.

Anmäl ändrade förhållanden!
Om något förhållande som finns angivet i avtalet mellan dig och oss förändras och detta påverkar risken ska du meddela oss detta så fort du kan. Annars riskerar du att helt eller delvis stå utan försäkringsskydd.

Försäkringens giltighet
Ditt försäkringsavtal förnyas automatisk för ett år i taget och det inte sagts upp av dig eller av oss. Du kan när som helst under försäkringstiden säga upp försäkringen att gälla vid försäkringstidens utgång. Under försäkringstiden kan du under vissa förutsättningar säga upp avtalet att upphöra före försäkringstidens utgång, bland annat vi skada eller om behovet upphört, till exempel om du säljer fordonet eller ställer av det i vägtrafikregistret. Vi kan säga upp avtalet om premien inte betalas i rätt tid.

Vad omfattar egendomsskyddet?
Försäkringen gäller fordonet i standardutförande och annan normal utrustning som hör till fordonet. Värdet av utrustningen minskar för varje år du har haft den.

Vad omfattar inte egendomsskyddet
Försäkringen gäller inte saker som du har med dig i fordonet, till exempel mobiltelefon, surfplatta, bagage eller gps.

Vad kan du vänta dig i ersättning?
Hur mycket ersättning du kan få beror på typ av skada. Det är alltid bara det ekonomiska värdet som ersätts – alltså det marknadsvärde som egendomen som skadats har precis innan. För egna fordon (fordonsklass 24) ersätts skada maximalt med det värde som svarar mot försäkringstagarens förlust. Handelsvinst ersätts inte.

Om självriskkrav och aktsamhetskrav
I vissa fall får du själv stå för en del av kostnaden – en så kallad självrisk. Vilket belopp som gäller för dig ser du på ditt försäkringsbesked. I vissa fall kan du behöva betala en förhöjd självrisk, till exempel om föraren vid skadetillfället var under 24 år. Om du brutit mot något av de aktsamhetskrav som vi ställer på dig kan vi sänka ersättningen som du får, till exempel om fordonets underhåll är eftersatt eller om föraren var berusad när skadan uppstod.

Mervärdesskatt
Om försäkringstagaren är redovisningsskyldig för mervärdesskatt, betalar försäkringen inte en sådan kostnad. På begäran ska försäkringstagaren utnyttja sin avlyftningsrätt för mervärdesskatt gällande skadelidandes kostnader.

Trafikförsäkring – obligatoriskt skydd
Du är skyldig att teckna en trafikförsäkring för ditt fordon. Det är ägaren som ska fullgöra den plikten. Det är också ägaren som ska vara registrerad hos Transportstyrelsen. Vid så kallad leasing är det dock leasingtagaren som ska teckna trafikförsäkring.

Vi ersätter personskador – om du själv, dina passagerare eller andra i trafiken skadas, skador som du med din bil eller lätta lastbil orsakar någon annans fordon, skador som du med ditt fordon orsakar någon annans egendom, till exempel staket eller hus.

För fordonsklass 25 gäller bilansvarsförsäkringen utifrån trafikförsäkringens ersättningsregler.

Begränsningar i trafikförsäkringen
Vi ersätter inte skador på ditt fordon eller egendom.

Självrisker i trafikförsäkringen
- Grundsjälvrisk om du har orsakat olyckan, det vill säga varit vållande. Grundsjälvrisken för trafikförsäkringen kan variera beroende på vilken självrisk du valt.
- Fem procent av prisbasbeloppet utöver grundsjälvrisk om föraren var under 24 år när olyckan inträffade.
- 10 procent av ett prisbasbelopp utöver grundsjälvrisk om fordonet körts av någon som inte har giltigt körkort, är berusad eller vårdslös eller om regler för övningskörning inte följts.

Kristerapi
Om kristerapi ingår i din försäkring och du drabbas av psykisk ohälsa efter en skada som vi ersätter, får du upp till tio behandlingar hos en terapeut eller psykolog som vi anvisar till.

Egendomsförsäkring
I egenomdomsförsäkringen kan det ingå brandförsäkring, glasförsäkring, stöldförsäkring och vagnskadeförsäkring. Vilken omfattning du har framgår av ditt försäkringsbesked.

Brandförsäkring
Vi ersätter om ditt fordon skadas av brand, blixtnedslag eller explosion (punkterat däck definieras inte som explosion). Vi ersätter också om ditt fordon skadas av brand som har anlagts av någon utomstående (tredje man). Det vill säga någon annan än du själv och som har handlat utan ditt samtycke.

Begränsningar i brandförsäkringen
Vi ersätter inte om ditt fordon börjar brinna i samband med att du krockar eller kör av vägen – då är det vagnskadeförsäkringen som ersätter. Elkablar, bränsleledningar och komponenter ska vara fackmässigt monterade. Använd bara godkända anordningar om fordonet ska värmas eller torkas.

Glasförsäkring
Vi ersätter glasrutor som spräcks eller krossas, till exempel av stenskott.

Begränsningar i glasförsäkringen
Vi ersätter inte skador på glastak eller taklucka. Det ersätts av vagnskadeförsäkringen. Vi ersätter inte heller glas som går sönder i samband med att du krockar eller kör av vägen. Det ersätts av vagnskadeförsäkringen.

Stöldförsäkring
Vi ersätter skada som uppstår om någon stjäl eller försöker stjäla hela eller delar av ditt fordon. Det gäller oavsett om gärningsmannen tänkt behålla, sälja eller tillfälligt använda fordonet.

Begränsningar i stöldförsäkringen
Vi ersätter inte saker som stjäls ur fordonet, då kan du få ersättning från hem- eller företagsförsäkringen. Vi ersätter inte om någon i ditt hushåll, eller någon annan som har tillgång till fordonet tar eller lånar det utan lov. Delar som inte är fast monterade ska vara inlåsta i fordonet. Del eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras inlåst i en lokal som bara du har tillgång till. Fordonet ska låsas med ratt- eller växellås om det inte står i ett låst garage eller på verkstad för reparation och service.

Vagnskadeförsäkring
Vi ersätter om ditt fordon skadas i en trafikolycka med ett annat fordon och du har orsakat olyckan och om ditt fordon skadan i samband med en kollision, avkörning eller i en djurkollision. Vi ersätter också om ditt fordon skadas av en yttre olyckshändelse – till exempel om en gren krossar taket eller plötslig oförutsedd översvämning och om ditt fordon utsätts för skadegörelse av utomstående.

Begränsningar i vagnskadeförsäkringen
Vi ersätter inte skada på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan har orsakats av felet. Vi ersätter inte skada som beror på slitage eller bristfälligt underhåll eller skada från rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter inte heller om skadan beror på explosion i bilen, till exempel i motorn. Du ska se till att fordonet inte körs om det har körförbud och du ska se till att däcken uppfyller de krav som ställs i författningar och föreskrifter.

Fakta om vagnskadegaranti
De flesta personbilar som säljs i Sverige har en vagnskadegaranti som gäller tre år beräknat från fordonets första registreringsdatum. Om du har köpt ett ganska nytt fordon begagnat kan det vara värt att kolla upp om det finns en gällande vagnskadegaranti. Oftast står det i köpehandlingarna, annars kan du kontakta din återförsäljare eller generalagent. Har fordonet vagnskadegaranti så räcker det med en halvförsäkring, annars behöver du en helförsäkring som även täcker skador på karossen.

Aktsamhetskrav
På några ställen i häftet finns regler om vad du ska göra för att om möjligt förhindra skador. Vi kallar det aktsamhetskrav. Du gör klokt i att gå igenom dessa, eftersom du kan få avdrag på skadeersättningen eller ingen ersättning alls om du bryter mot kraven.

För att du lättare ska finna de olika aktsamhetskrav som gäller har vi markerat dessa delar av villkorstexten. Vid aktsamhetskraven finns också bestämmelser om avdrag på ersättningen om du inte följer kraven.

Restskuldsförsäkring
Försäkringen gäller endast för fordonsklass 24 till skydd för innehavare av säljrättigheterna vid skada på fordonet om köparen saknar gällande kaskoförsäkring.

Begränsningar i restskuldsförsäkringen
Försäkringen har vissa begränsningar, till exempel så betalar vi inte ersättning om köparen själv kan betala för skadan.

Rättsskyddsförsäkring
Vi ersätter ombuds- och rättegångskostnader om du råkar i tvist med anledning av till exempel trafikolycka, köp, reparation eller försäljning av ditt fordon.

Begränsningar i rättsskyddsförsäkringen
Det finns detaljerade regler för i vilka situationer försäkringen inte gäller. Om du som förare till exempel gör dig skyldig till rattfylleri när skadan inträffar gäller inte försäkringen.

Tilläggsförsäkring – Bedrägeri
Försäkringen gäller till skydd vid skada på fordonet då låntagaren orsakat skada genom till exempel förskingring eller bedrägeri.

Begränsningar i bedrägeriförsäkringen
Försäkringen gäller inte för vissa händelser, till exempel om låntagaren är anställd av försäkringstagaren, vid utlåning mot ersättning eller om skadan kan ersättas genom annan försäkring eller trafikskadeersättning.

Vi vill att du ska vara nöjd
Det är viktigt att det ska finnas en väl fungerande klagomålshanteing för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hanterng av klagomål ger oss en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta åtgärder. Om du vill anmäla ett klagomål så kan du göra det själv på folksam.se/klagomal eller ringa oss på 0771-950 950. Om du inte är nöjd med ett beslut som vi har tagit och vill gå vidare har du rätt att få det prövat.

Allmänna försäkringsvillkor

1. Vilka fordon villkoren gäller för
Villkoren i detta häfte gäller för egna fordon (fordonsklass 24) och kunders fordon (fordonsklass 25). På försäkringsbeskedet anges vilka fordonsslag försäkringen gäller för under rubriken ”Fordonsgrupp”.

För fordonsklass 24 gäller följande fordonsgrupper och fordonsslag:

Fordonsgrupp	Fordonsslag som omfattas
1	Samtliga fordonsslag (personbil, lastbil, buss, motorcykel, moped, gaffeltruck, terrängvagn, terrängskoter, traktor och släpfordon samt annat fordon av typ motorredskap som omfattas av Trafikskadelagen)
2	Enbart motorcykel, terrängskoter och moped
3	Enbart terrängskoter och moped
4	Enbart traktor, gaffeltruck, motorredskap, terrängvagn, terrängskoter, moped och släp
5	Enbart släpfordon

För fordonsklass 25 gäller följande fordonsgrupper och fordonsslag:

Fordonsgrupp	Fordonsslag som omfattas
1	Samtliga fordonsslag (personbil, lastbil, buss, motorcykel, moped, gaffeltruck, terrängvagn, terrängskoter, traktor och släpfordon samt annat fordon av typ motorredskap som omfattas av Trafikskadelagen)
2	Enbart terrängskoter och moped

2. Vad som kan ingå i försäkringen

Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattningar. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbeskedet. Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ det finns:

	Trafikförsäkring	Halvförsäkring	Helförsäkring
Trafik[1]	X	X	X
Bilansvar[2]		X	X
Kristerapi	X	X	X
Brand		X	X
Glas[3]		X	X
Stöld		X	X
Rättsskydd		X	X
Vagnskada			X
Fordonslager[3]			Tilläggsförsäkring
Restskuld[3]		X	X
Bedrägeri		Tilläggsförsäkring	Tilläggsförsäkring

1. Lagstadgad försäkring. Gäller endast egna fordon (fordonsklass 24).
2. Gäller endast kunders fordon (fordonsklass 25).
3. Gäller endast egna fordon (fordonsklass 24).

3. Självrisker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. De självrisker som gäller i ditt fall ser du i försäkringsbeskedet. I vissa fall gäller särskilda självrisker, dessa finns angivna under respektive avsnitt i villkoret.

Särskilda villkor – Egna fordon

1. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen omfattar

a. i Sverige registrerade, inte avställda, fordon som försäkringstagaren äger
b. avställda eller inte registrerade fordon som försäkringstagaren äger eller tagit emot i kommission när det brukas enligt gällande rätt
c. fordon som försäkringstagaren äger och som inte brukas
d. avställda eller inte registrerade fordon som försäkringstagaren tagit emot i kommission när de inte brukas.

Fordon under punkt c) och d) kallas fordonslager och ingår i försäkringen endast om detta anges i försäkringsbrevet.

Anmärkning:
Att ett fordon förses med saluvagnsskylt innebär inte i sig att fordonet är registrerat i Sverige.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen omfattar inte

- fordon som försäkringstagaren sålt på avbetalningskontrakt
- fordon som används för uthyrning
- fordon som är försäkrat genom enskild försäkring
- registreringspliktigt fordon för vilket försäkringstagaren underlåtit att enligt förordning om vägtrafikregister göra föreskriven äganderättsanmälan
- fordon som försäkringstagaren lämnat till annan i kommission
- fordon som används för annan yrkes- eller förvärvsverksamhet än sådan som har samband med försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse
- bärgningsbil och biltransport som används i rörelsen,
- fordon som för längre tid än sju dagar lånats ut till person som inte har sin huvudsakliga anställning i försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse. För fordon som har lånats ut för att ersätta fordon som lämnats in till försäkringstagaren för reparation gäller försäkringen under den erforderliga reparationstiden. För fordon som lånats ut i samband med leverans av nytt fordon gäller den flytande försäkringen under den erforderliga leveranstiden
- fordon som används i strid med gällande rätt i fråga om brukande av avställt eller inte registrerat fordon
- kaskoförsäkring för direktimporterade fordon förrän dessa godkänts vid registreringsbesiktning i Sverige
- kaskoförsäkring för tävlingsfordon.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden.

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt lagstiftning i det landet skadan inträffade.

4. Särskilda avtalsbestämmelser

4.1 Det åligger försäkringstagaren att på anmodan lämna oss de uppgifter om rörelsen som erfordras för beräkning av premien. Det åligger oss att från Vägtrafikregistret ta in uppgift om den sammanlagda inregistreringstid som omnämns nedan under punkterna 4.3 och 4.4.

4.2 Premie och villkor grundar sig på de uppgifter som lämnats då försäkringen tecknades. Om det sammanlagda värdet för fordonslagret överstiger det värde som angivits vid försäkringens tecknande ska vi underrättas.

Har försäkringstagaren lämnat uppgifter som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga kan detta ha medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor. I sådana fall begränsas vår ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt.

Om vi med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning när en skada inträffar.

4.3 Den vid försäkringsårets början erlagda premien för fordonsgrupp 1 är preliminär. Den sammanlagda tid försäkringstagarens fordon beräknas vara inregistrerade utan att samtidigt vara avställda är grund för premieberäkningen. Som fordon räknas i detta sammanhang även saluvagnsskylt för fordon.

4.4 Förnyelsepremien grundar sig på den verkliga/totala inregistreringstiden enligt ovan under föregående kalenderår.

4.5 Försäkringen gäller endast under förutsättning att försäkringstagaren har saluvagnslicens utfärdad av Transportstyrelsen.

Särskilda villkor – Kunders fordon

1. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen omfattar fordon som ägs av annan än försäkringstagaren och som denne mottagit för reparation, servicearbete, om- eller tillbyggnad, garagering och försäljning.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen omfattar inte

- fordon som försäkringstagaren mottagit i kommission och som är avställt eller inte registrerat
- fordon då det används för annat ändamål än för vilket det mottagits
- fordon som används utan tillsyn av försäkringstagaren själv eller av person som är anställd i försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse
- kaskoförsäkring för direktimporterade fordon förrän dessa godkänts vid registreringsbesiktning i Sverige
- kaskoförsäkring för tävlingsfordon.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i Sverige.

4. Särskilda avtalsbestämmelser

4.1 Det åligger försäkringstagaren att lämna oss de uppgifter om rörelsen som erfordras för beräkning av premien.

4.2 Premie och villkor grundar sig på de uppgifter som lämnats då försäkringen tecknades.

Har försäkringstagaren lämnat uppgifter som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga kan detta ha medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor. I sådana fall begränsas vår ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt. Om vi med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning när en skada inträffar.

4.3 Ändras de förhållanden som försäkringstagaren enligt ovan uppgivit ska den försäkrade meddela oss detta. Medför ändringen ökad risk för skada och har den försäkrade utan skälig anledning underlåtit att meddela oss ändring, begränsas ansvarigheten mot den försäkrade på samma sätt som anges i första stycket ovan.

Kristerapi

Om du drabbas av psykisk ohälsa som en direkt följd av en skadehändelse som är ersättningsbar i denna försäkring, kan du få kristerapi i form av högst tio behandlingar hos en legitimerad psykolog eller psykoterapeut som vi anvisar. Behandlingen ska godkännas av oss i förväg, utföras i Sverige, påbörjas inom ett år och avslutas inom tre år från skadetillfället. Vi ersätter också nödvändiga och skäliga resekostnader upp till totalt 4 000 kr samt kostnader för tolk. Kristerapi gäller utan självrisk.

Kristerapi gäller även för förare som använder fordonet med ägarens tillstånd och passagerare i eller på fordonet. Försäkringen gäller även om du skadats av någon annan som omfattas av försäkringen

Försäkringen gäller inte om du utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som är straffbelagd enligt svensk lag.

Trafik- och bilansvarsförsäkring

1. De bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i trafikskadelagen (TSL).

Trafikförsäkringen gäller för skador till följd av trafik med det försäkrade fordonet till exempel för personskador och skador på annans egendom utanför fordonet.

Din trafikförsäkring gäller inte för skador på ditt eget fordon eller på egendom i denna. Högsta ersättning är 300 miljoner kronor.

2. Vi åtar oss att betala en del skadekostnader utöver vad som följer av TSL:

a. Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person bar för personligt bruk. Vi ersätter inte pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättningsbelopp är 25 procent av ett prisbasbelopp per person. Om hjälm eller annan personlig skyddsutrustning som bars vid skadetillfället skadas, ersätts detta utan beloppsbegränsning.
b. Skada på egendom utanför fordonet även om den som drabbats av skadan varit medvållande. Den här utvidgade rätten till ersättning gäller inte vid skada
   - på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
   - på spårbundet fordon
   - på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
   - på egendom som tillhör försäkringstagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
   - om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

   Högsta ersättning är 25 procent av ett prisbasbelopp per person.

3. Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande från oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Vi betalar högst det belopp som motsvarar den trafikskadeersättning som den skadade skulle kunnat få enligt TSL.

Om någon drabbas av en personskada där ersättning ska lämnas från din trafikförsäkring betalar vi också ersättning för vissa ombudskostnader som den skadade har vid den utomrättsliga skaderegleringen i Folksam. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottsmålstaxan. Vid bedömningen av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpas den av Sveriges advokatsamfund och Svensk Försäkring gemensamt utarbetade promemorian om fördelning av arbetsuppgifter mellan skadereglerare och ombud i personskadeärenden. Vi betalar inte ombudskostnader som har samband med försäkringskassans handläggning eller prövning av ärendet eller med prövning i förvaltningsdomstol, om vi inte särskilt åtagit oss detta.

Vi inhämtar och betalar den medicinska utredningen. Vi betalar inte ersättning för ytterligare sådan utredning, om vi inte särskilt åtagit oss detta. Beträffande vilka ombud som får anlitas gäller samma regler som för rättsskyddet, se punkt 6 i Rättsskyddsförsäkring.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta, Vi betalar inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

4. Självrisker

Trafikförsäkringen gäller med en grundsjälvrisk som framgår av försäkringsbeskedet.

I vissa fall gäller försäkringen med förhöjd självrisk, se nedan.

a. Självrisken är fem procent av ett prisbasbelopp utöver gällande grundsjälvrisk om föraren var under 24 år när skadan hände.
b. Självrisken är tio procent av ett prisbasbelopp utöver gällande grundsjälvrisk
   - om föraren kört fordonet utan giltigt körkort
   - om läraren/eleven vid övningskörning inte upp fyllt de regler som gäller för övningskörning
   - om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft
     – gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
     – orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Särskild självrisk enligt ovan behöver dock inte betalas om det vid rattfylleribrott framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk motsvarande tio prisbasbelopp för juridisk person.

Om trafikförsäkringen på grund av bestämmelserna i TSL tas i anspråk för fordon i fordonsklass 24, som är undantagna enligt punkt 2 i Särskilda villkor - Egna fordon, gäller trafikförsäkringen med en självrisk på 20 procent av ett prisbasbelopp utöver grundsjälvrisk.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta en fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

Om du efter krav inte betalt självrisken, har vi rätt att säga upp avtalet.

5. Bilansvarsförsäkring – Kunders fordon

Vad som framgår av Trafikförsäkringen ovan gäller även för Bilansvarsförsäkringen, förutsatt att fordonet inte är trafikförsäkringspliktigt enligt trafikskadelagen. Försäkringen gäller i den mån skadeståndsskyldighet enligt gällande rätt kan åläggas försäkringstagaren eller den som med hans medgivande fört fordonet.

6. Mervärdesskatt

Försäkringstagaren ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

Egendomsförsäkring

1. Vad som ingår i försäkringsskyddet

I detta avsnitt redogör vi för hur försäkringen gäller för den egendom du har försäkrad – ditt fordon och den utrustning som ingår i skyddet.

Du ser i försäkringsbeskedet vilka av dessa försäkringar som ingår i ditt egendomsskydd.

2. Vilken egendom är försäkrad

Egendomsskyddet gäller för det försäkrade fordonet och för annan normal utrustning som hör till fordonet. Fordonsdel och utrustning som du monterat av ingår också. Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. Försäkringen gäller dock för en extra uppsättning hjul.

Avmonterad fordonsdel, utrustning och en extra uppsättning hjul ingår inte i försäkring för fordonslager.

Verktygsutrustning som kan anses normal för fordonet ingår upp till två procent av prisbasbeloppet.

Audioutrustning, biltelefon eller annan liknande utrustning samt informations- och kommunikationsutrustning för data, navigering, TV och video ingår dessutom under förutsättning att den är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Elektronisk utrustning som kan användas utanför fordonet omfattas inte. Vi ersätter till exempel inte dvd/cd-skivor, mobiltelefon, mp3-spelare eller GPS. Fordonsdel och utrustning som du monterat av eller ännu inte monterat ingår också. Slitage- och åldersavdrag görs enligt punkt 9.4.

Ovan nämnda utrustning ersätts utan beloppsbegränsningar om den är fabriksmonterad. Med fabriksmonterad utrustning menar vi bilmärkesunik i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

För eftermonterad utrustning som bilradio, band/cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning, kommunikationssystem för data, navigering, TV och video är högsta ersättningsbelopp 25 000 kronor. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning. Monteringskostnad ersätts utöver beloppsbegränsning.

3. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare, ägare och huvudsaklig brukare till den försäkrade egendomen. Om du inte är fordonets verklige ägare och huvudsaklige brukare gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Vi har rätt att betala skadeersättning till
- säljaren eller kreditgivaren om bilen köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran
- ägaren om du har hyrt bilen på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.

Vi har rätt att betala skadeersättning till ägaren även då försäkringsplikten fullgörs av den förmyndare som registreras i Vägtrafikregistret.

4. Aktsamhetskrav

Du får inte kör fordonet om du
- saknar giltigt körkort
- kan göra dig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska följa de regler som gäller vid övningskörning. Du ska också se till att bilen inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

4.1 Om du bryter mot aktsamhetskraven i punkt 4 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarligare fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se Allmänna bestämmelser.

5. Brandförsäkring

5.1 Försäkringen gäller för skada genom brand, blixtnedslag eller explosion. Med brand menar vi ”eld som kommit lös”. Punkterat däck definieras inte som explosion.

Vid anlagd brand gäller försäkringen endast om branden anlagts av tredje man. Med tredje man menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke.

5.2 Vi betalar inte skada

- genom trafikolycka (själva brandskadan ersätts givetvis, men inte följdskador, till exempel genom dikeskörning – då gäller i stället vagnskadeförsäkringen)
- som hänt under tävling med fordonet eller träning för tävling, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streetrace eller bankörning
- som hänt när avställt eller inte registrerat fordon som försäkringstagaren äger eller tagit emot i kommission brukats i strid mot gällande rätt
- som säljare eller annan ansvarar för enligt köplagen, eller som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

5.3 Aktsamhetskrav

Elektriska kablar, bränsleledningar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

För att värma eller torka fordonet får bara anordning användas som godkänts för ändamålet. Fordonstillverkarens anvisningar ska följas. Starkströmsanordningar som inte är godkända får inte användas i fordonet.

Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för den lokal där fordonet i regel förvaras eller repareras ska följas.

5.4 Om du bryter mot aktsamhetskraven i punkt 5.3 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se Allmänna bestämmelser.

5.5 Särskilda aktsamhetskrav

Offentliga föreskrifter
De föreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada har meddelats i lag eller förordning om
- brandfarliga varor
- explosiva varor
- starkströmsanläggning, jämte tillämpningsföreskrifter ska iakttas.

Brandsläckningsredskap och larmanordning
Brandsläckningsredskap och larmanordningar ska finnas i den utsträckning som anges av kommunens brandchef.

Svetsning och skärning
Tillfälliga svetsnings- och skärningsarbeten får utföras först sedan för brandskyddet ansvarig person kontrollerat arbetsplatsen och släckningsberedskapen samt utfärdat skriftligt svetstillstånd. Arbeten i brandfarlig omgivning får inte utföras utan medgivande av kommunens brandchef. Arbetsplatsen och dess omgivning ska kontrolleras efter arbetets avslutande.

Branddörr och annan sektionering
Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängda under icke-arbetstid.

5.6 Om du bryter aktsamhetskraven i punkt 5.5 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen, dock lägst 50 procent av ett prisbasbelopp. Avdraget kan i allvarligare fall blir högre, dock högst 10 prisbasbelopp. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig eller om den som haft att tillse att föreskriften iakttogs inte kan lastas för att den åsidosatts.

5.7 Självrisker

Vid varje skadetillfälle tillämpas den självrisk som framgår av ditt försäkringsbesked.

5.8 Särskilda självrisker

Om två eller flera av de försäkrade fordonen samtidigt skadas inom lokaler eller utomhusutrymmen som försäkringstagaren disponerar för sin verksamhet, gäller försäkringen med två självrisker (de högsta).

6. Glasförsäkring

Gäller endast egna fordon (fordonsklass 24)

6.1 Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats. Glastak/lucka och strålkastarglas omfattas inte.

6.2 Vi betalar inte skada

- som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen. Då gäller i stället vagnskadeförsäkringen.
- som hänt under deltagande i tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streetrace eller bankörning
- som hänt när avställt eller inte registrerat fordon som försäkringstagaren äger eller tagit emot i kommission brukas i strid mot gällande rätt
- på strålkastarglas eller taklucka av glas, plast eller annat kompositmaterial. Vi ersätter inte heller sprickor som beror på ålder och slitage i dörrutor, sido- och bakrutor av plast eller annat kompositmaterial
- som säljare eller annan ansvarar för enligt köplagen, eller som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

6.3 Självrisker
Självrisken framgår av ditt försäkringbesked.

Vid reparation av glasruta i stället för byte gäller försäkringen utan självrisk.

7. Stöldförsäkring
7.1 Försäkringen gäller för skada genom stöld eller tillgrepp av fortskaffningsmedel. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp.

Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse. Vid förlust av fordon får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom en månad efter det vi fått din anmälan om stölden.

7.2 Vi betalar inte skada
- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet och använder det utan lov
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov.

Anmärkning till punkt 7.1 och 7.2
Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel
Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör en annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är istället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri- eller förskingringsbrott.

Med någon som tillhör ditt hushåll menare vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

7.3 Aktsamhetskrav
När du lämnar fordonet ska egendom som förvaras i det och inte är fast monterad vara inlåst i fordonet. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

För föremål som på grund av storlek, användning eller liknande rimligtvis inte kan förvaras inlåsta skall förvaras aktsamt.

7.4 Om du bryter mot aktsamhetskraven i punkt 7.3 gör vi normalt avdrag med 50 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se Allmänna bestämmelser.

7.5 Aktsamhetskrav
Fordonet ska låsas med ratt- eller växellås när det lämnas. Nyckeln får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten av det och ska i övrigt förvaras på ett säkert sätt.

Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till. Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i allmänt garage där du måste lämna ifrån dig nyckeln till stöldskyddet. Kravet på låsning gäller inte heller när du har fordonet på verkstad för reparation eller service. Vid förlust av nyckel till fordon som är utrustat med startspärr ska du se till att nyckeln blir avkodad. Nyckeln ska förvaras i nyckelskåp i försäkrad lokal. Nyckelskåpet ska ha ett inbrottsskydd som minst motsvarar stöldsskydsskåp 1 enligt SS3492. Nyckeln till nyckelskåpet får inte förvaras i anslutning till detta.

7.6 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 7.5 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen, dock lägst 5 000 kronor. Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se punkt 7.1 i Allmänna bestämmelser.

7.7 Särskilda säkerhetsbestämmelser

Försäkringslokal
Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma försäkringslokal.

Omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet med mera) ska – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med av Folksam godkänd låsenhet (insticks-lås och slutbleck eller hänglås med beslag) eller med annan låsanordning som för det särskilda fallet godtagits av oss. Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel kvarlämnats i låset. För pardörrar gäller dessutom att den ena dörren ska vara reglad upp- och nedtill med säkrade kantreglar eller på likvärdigt sätt. Utåtgående dörr ska ha bakkantsäkring.

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängd och invändigt reglat. Ventilationsfönster ovan dörr får dock vara öppet om det har inkrypningsskydd.

Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha inkrypningsskydd.

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150x300 mm ska ha inkrypningsskydd.

Utomhusutrymme
Området där den försäkrade egendomen förvaras ska vara omsluten av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port med mera) som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnaden ska bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m hög varav de översta 0,20 m utgöres av minst två rader taggtråd. Inhägnaden ska anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägnaden förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag med mera, ska vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt. Exempel på godtagbart utförande:
- flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50x50 mm
- vägg av trä minst 25 mm tjock
- vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr ska fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan. Grind, port och dörr ska vara låst med av Folksam godkänd låsenhet (insticks-lås och slutbleck eller hänglås med beslag). Beslag till hänglås ska ha minst samma motståndskraft mot inbrottsangrepp som låset. Vid gångjärnen ska finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr ska vara försedd med likvärdigt skydd. Grind, port och dörr anses inte låst om nyckel kvarlämnas i låset.

7.8 Självrisker
Vid varje skadetillfälle tillämpas den självrisk som framgår av ditt försäkringsbesked.

7.9 Särskilda självrisker
Om fordonet vid stöld varit nyckelkört gäller försäkringen med en extra självrisk på 25 procent av prisbasbeloppet utöver grundsjälvrisken.

Om två eller flera fordon i den Flytande försäkringen skadas vid samma skadetillfälle ska självrisk dras från ersättningen för varje särskilt fordon med den i försäkringsbrevet angivna självrisken.

Vid stöldskada som uppkommit genom inbrott i lokaler eller stängslade utomhusutrymmen där säkerhetsbestämmelser, enligt punkt 7.7 uppfyllts, gäller försäkringen med två självrisker (de högsta), annars gäller försäkringen med en självrisk per skadat fordon.

8. Vagnskadeförsäkring

8.1 Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående.

Några exempel på när försäkringen gäller
Om du krockar, välter, kör i diket, råkar ut för snöras eller fallande föremål, till exempel ett träd, eller om fordonet skadas vid transport, till exempel på färja eller tåg.

Försäkringen gäller för skada på lastanordning, som är monterad på fordonet även om skadan skett på annat sätt än som sägs ovan. Skada som lastanordningen orsakar på fordonet ersätts också. Lastanordning är till exempel bakgavelhiss eller annan anordning, som används för att lasta eller lossa det egna fordonet.

Försäkringen gäller för skada genom oberäknad utströmning av vatten från fast monterad tank eller ledningssystem i seriemässigt tillverkad husbil eller husvagn, som vid skadetillfället var högst fem år gammal räknat från första registreringen.

8.2 Vi betalar inte skada

- som hänt under deltagande tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streetrace eller bankörning
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- som består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll. Lack- och stenskottsskador som beror på normalt slitage i förhållande till bilens ålder och körsträcka ersätts inte.
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av sådan händelse som anges i punkt 8.1
- som beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck eller slangar
- som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar
- som hänt när avställt eller inte registrerat fordon som försäkringstagaren äger eller tagit emot i kommission brukats i strid mot gällande rätt
- som avses i punkt 5. Brandförsäkring eller punkt 7. Stöldförsäkring
- genom kondens eller utströmning från lösa plastdunkar eller liknande och inte heller genom läckage från taklucka, fönster eller karosskarvar
- på fordon som ingår i fordonslager, se punkt 1 i Särskilda bestämmelser - Egna fordon, och som uppkommit i följd av trafik med fordonet.

8.3 Aktsamhetskrav

Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats.

Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet. Fordonets maximilast får inte överskridas. Innan fordonet används på isbelagt vatten ska förren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Fordonsdel, utrustning och tillbehör ska monteras/handhas och användas så att skada inte inträffar. Lastanordning ska monteras och/eller användas enligt fabrikantens anvisningar.

8.4 Om du bryter mot aktsamhetskraven i punkt 8.3 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarligare fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se Allmänna bestämmelser.

8.5 Självrisker

Vid varje skadetillfälle tillämpas den självrisk som framgår av ditt försäkringsbesked.

8.6 Särskilda självrisker

Om två eller flera av de försäkrade fordonen i Flytande försäkring skadas samtidigt inom lokaler eller utomhusutrymmen som försäkringstagaren disponerar för sin verksamhet, gäller försäkringen med två självrisker (de högsta).

9. Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom

9.1 Vi ersätter din skada enligt de försäkringsvillkor som gälle för din försäkring på skadedagen.

9.2 Vi ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt åtagit oss detta. Vi ersätter inte affektionsvärde eller annat värde av personlig natur.

För egna fordon (fordonsklass 24) gäller att skada inte ersätts med högre belopp än som svarar mot försäkringstagarens förlust. Handelsvinst ersätts inte.

9.3 Vi har rätt att avgöra om en skada ersättas kontant eller samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom.

Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till ersatt egendom och till ersatta delar om inget annat avtalats.

Vi åtar oss att vid reparation föreslå verkstad som är miljögodkänd av oss. Vid totalskada ombesörjer vi att bilen eller lätta lastbilen lämnas till av oss miljögodkänd bildemonterare.

Av miljöskäl är det viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av delar så långt detta är möjligt. Därför gäller för denna försäkring att
- reparationsmetod ska användas som ger minsta möjliga miljöpåverkan utan att kvalitet eller trafiksäkerhet påverkas
- begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas
- skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt. Anlitad verkstad ska vara miljögodkänd och ha särskild kompetens för reparation av plast
- skador på vindruta ska repareras om så är möjligt.

Vid skada som inte omfattas av försäkringen kan vi lämna förslag på miljögodkänd verkstad eller bildemonterare.

9.4 Ersättning för skadan grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi det inklusive utrustning.

Vid enbart skada på eller stöld av utrustning enligt punkt 2 beräknar vi marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Vi gör inget avdrag för första året från det att utrustningen inköpts ny. Därefter drar vi av tio procent för varje påbörjat år, dock högst 80 procent.

Vid stöld av hjul beräknas åldersavdraget för fälg enligt ovan. För däck är avdraget vid stöld eller skada 20 procent per körda 10 000 kilometer, dock högst 80 procent. Om inte antalet körda kilometer/slitage framgår eller kan styrkas görs i stället ett åldersavdrag på 20 procent per påbörjat år, dock högst 80 procent. För däck äldre än åtta år eller där mönsterdjupet understiger det av Transportstyrelsen beslutade lämnas ingen ersättning.

Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

9.5 Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om vi anser att detta är nödvändigt för reparationen.

Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas försäkringstagarens skäliga kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen. Vi avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

Vi betalar de skäliga bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsform.

Förlust eller olägenhet på grund av fordonet inte kunnat användas betalas endast om vi särskilt åtagit sig detta enligt försäkringsavtalet.

9.6 Vi betalar inte
- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation
- kostnad för lackering, till exempel motiv- och effektlackering, eller annan modifiering och/eller ombyggnad som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Vi betalar dock för varumärkes- eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe eller reparation, till exempel dyrare inköps- eller reparationskostnad
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om inte vi godkänt detta
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

9.7 Du kan begära att en värderingsman, förordnad av handelskammaren, ger ett utlåtande om värdet på din egendom.

Om värderingsmannen kommer fram till ett högre värde än vi, betalar vi hela värderingskostnaden. I annat fall betalar du och vi hälften var, upp till 2 000 kronor.

Vi ersätter endast en värdering.

Restskuldsförsäkring

Gäller endast egna fordon (fordonsklass 24)

1. Vad försäkringen gäller för

1.1 Försäkringen gäller endast egna fordon i fordonsgrupp 1, dock ej moped, som är minst halvförsäkrade och är i trafik. Fordonen ska vara sålda på kredit med återtagandeförbehåll.

1.2 Försäkringen gäller till skydd för innehavaren av säljrättigheterna vid ersättningsbar trafik-, brand-, stöld-, vagnskada och vagnskadegaranti enligt gällande försäkringsvillkor som inträffar inom giltighetsområdet för dessa villkor.

För terrängmotorfordon, gaffeltruck och fordon av typ motorredskap, som omfattas av trafikskadelagen gäller försäkringen dock endast för brand- och stöldskada.

1.3 Försäkringen omfattar endast kvarvarande skuld.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Restskuldsförsäkringen omfattar aldrig rena hyres-/leasingavtal.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar i hela världen.

4. Restskuldsförsäkring vid skada på fordonet

Försäkringen gäller till skydd för innehavare av säljrättigheterna vid skada på fordonet då köparen
- saknar gällande kaskoförsäkring, vagnskadegaranti eller motsvarande skydd för fordonet
- har kaskoförsäkring, vagnskadegaranti eller motsvarande skydd för fordonet men försäkringsskydd inte föreligger på grund av sådant brott mot villkoren som skett utan säljarens vetskap eller medgivande. Om försäkringsbolag som har köparens försäkring avböjer att utbetala ersättning ska säljaren visa detta genom kopia av bolagets avböjande.

5. Förutsättningar

Försäkringen gäller endast under förutsättning att
- avbetalnings-/kreditköpet är giltigt enligt lag
- beträffande omyndig köpare, att förmyndare tecknat godkännande på avtal om kreditköp
- skadan får inte ha reparerats eller ersatts på annat sätt.

6. Giltighetstid
Försäkringen gäller, räknat från och med kalendermånaden efter den månad då fordonet levererades till köparen, för skada som inträffar från och med leveransdagen inom nedan angivna tider
- 60 månader för lastbil och buss med totalvikt överstigande 3 500 kg, släpfordon, traktor och motorredskap
- 36 månader för övriga fordon.

7. Ersättning
7.1 Vi betalar ersättning under förutsättning
- att köparen efter skada inte fullgör i avbetalningskontraktet föreskrivna amorteringar och
- att köparen saknar betalningsförmåga och
- att säljaren visar att han trots minst två skriftliga krav misslyckats med att inkassera dessa amorteringar av köparen och av dennes eventuella borgensmän. Krav på ersättning vid skada enligt Restskuldsförsäkring vid skada på fordonet, ska ställas till det försäkringsbolag/vagnskadegarantigivare som har köparens försäkring/vagnskadegaranti.

7.2 Beräkning av ersättning
Till grund för beräkning av ersättning, ska läggas vid skadetillfället återstående fordran enligt avtalet om kreditköp och fordran, på grund av till kontraktet lagligen tillåten sådan koppling som avser det skadade fordonet, dock högst vad som motsvarar fordonets marknadsvärde före skadan.

Om köparen före skadetillfället inte fullgjort avtalsenliga amorteringar ska reducering göras med belopp motsvarande dessa, såvida det inte är fråga om lagenligt grundat anstånd.

Från det sålunda bestämda beloppet ska restvärdet av det skadade fordonet samt gällande självrisk dras av.

7.3 Begränsning av ersättning
Utöver vad som sagts gäller att högsta ersättningsbelopp i restskuldsförsäkringen är 75 procent av i köpeavtalet angivet försäljningspris inklusive mervärdesskatt.

Vid begäran om ersättning från restskuldsförsäkring åligger det säljaren att till oss skicka in dels kopia av avtalet om kreditköp, dels handlingar som styrker angivna förhållanden enligt punkt 7.

8. Självrisker
Självrisken är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 10 000 kronor.

Rättsskyddsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för
Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

2. Vad försäkringen gäller för
2.1 Försäkringen gäller för tvist, som enbart kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Om resning beviljas i nämnda mål gäller försäkrigen också för detta.

Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

2.2 Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för
- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till annans kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftägande dom visa att brotten inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

3. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel länsstyrelse eller allmänna förvaltningsdomstolar
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallat småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med Folksam om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- tvister som har samband med överlåtna krav
- för uthyrares del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkring
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkring

4. När försäkringen gäller

4.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Folksam. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag och den har upphört får du tillgodräkna dig den.

4.2 Om du inte haft försäkring i två år

Om du när rättstvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trätt i kraft.

4.3 Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd om försäkringen var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och att försäkringen därefter var i kraft fram till att försäkringsbehovet upphörde. Då tvisten uppstår får det inte ha gått längre tid än tio år sedan de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade.

Beträffande preskription se Allmänna bestämmelser.

5. Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområden, se punkt 3 i Särskilda bestämmelser - Egna fordon eller punkt 3 i Särskilda bestämmelser - Kunders fordon.

6. Ombud eller försvarare

6.1 För att få rättskydd måste du anlita ombud eller försvarare som du skriftligt givit en rättegångsfullmakt till.. Ditt ombud ska vara en advokat eller en biträdande jurist anställd på en advokatbyrå.

Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Du och vi kan i så fall begära att Svensk Försäkring avger ett yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

6.2 Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av det anlitade ombudets arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Advokatsamfundets och Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd.

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

7. Vilka kostnader försäkringen ersätter

Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga. Vi ersätter inte kostnader som du kunde ha fått ersatt av staten eller av din motpart. Ersättning kan även lämnas i tvister som förlikas eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

Försäkringen ersätter
- ombuds och försvarares arvode och kostnader
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Folksam. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

8. Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte
- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller försvarare eller bytt ombud eller försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen.

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

9. Högsta ersättningsbelopp

Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till 300 000 kronor.

Endast en tvist anses föreligga om
- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.

Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

10. Självrisker

Självrisken är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 20 procent av prisbasbeloppet.

Tilläggsförsäkring – Bedrägeri

1. Vad försäkringen gäller för

1.1 Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil, lastmaskin (hjul- eller bandburen) och gaffeltruck som försäkringstagaren äger eller som är mottagna i kommission.

1.2 Försäkringen gäller till skydd för försäkringstagaren, vid skada på fordonet då låntagaren orsakat skada genom förskingring, undandräkt, olovligt förfogande eller bedrägeri. Försäkringen gäller också för sådant brott mot villkoren som låntagaren gjort sig skyldig till utan försäkringstagarens vetskap eller medgivande.

1.3 Försäkringen gäller för skada genom brott som skett (förövats) inom Sverige.

2. Vad försäkringen inte gäller för
Försäkringen gäller inte
- för skada för vilken ersättning kan erhållas genom annan försäkring eller trafikskadeersättning
- om låntagaren är omyndig eller saknar gällande körkort
- om låntagaren är utländsk medborgare och saknar gällande svenskt körkort
- för den del av skadan som kan ersättas av låntagarens egna medel
- om läsbar fotokopia av låntagarens gällande körkort saknas. Personen som lånar fordonet ska överensstämma med foto, personnummer och namnteckning på körkortet
- om låntagaren är anställd av försäkringstagaren
- vid utlåning mot ersättning.

3. Självrisker
Självrisken är 20 procent av skadekostnaden.

Allmänna bestämmelser

För försäkringen gäller försäkringsvillkor, försäkringsbrev samt försäkringsavtalslagen.

1. Skaderegistrering
Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag eller myndighet som handlägger likartade ersättningsanspråk. Ändamålet med GSR är att till försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och myndigheter som handlägger likartade ersättningsanspråk tillhandahålla ett underlag för att identifiera oklara försäkringsfall och ersättningsanspråk. Därigenom kan företag och myndigheter motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad eller pseudonymiserad form för statistiska ändamål och analyser på aggregerad nivå. Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Vi kan också lämna uppgifter om bland annat stölder och eftersökt gods till Larmtjänst AB, en branschgemensam organisation som arbetar för att bekämpa försäkringsrelaterad brottslighet.

Vi äger rätt att i det för försäkringsbranschens gemensamma skadeanmälningsregistret (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

2. Avtalet och premien
2.1 Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbeskedet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag den tecknades. Försäkringen gäller inte för skada eller fel som inträffat eller uppkommit innan försäkringen börjat gälla.

2.2 Försäkringen förnyas automatiskt för ett år i sänder om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare eller av oss. Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du istället säga upp försäkringen från huvudförfallodagen behöver du inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida när du begär förnyelse kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen.

2.3 Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkring upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar. Från vår sida kan vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om du eller den försäkrade grovt åsidosatt era förpliktelser mot oss eller om det finns synnerliga skäl.

Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

2.4 Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till bland annat följande faktorer; vilken fordonsgrupp du har, antal fordonsår, var företaget är beläget och antal anställda och ditt tidigare skaderesultat. För fordonslager gäller högsta värde under försäkringsåret och ditt tidigare skaderesultat.

Vi har rätt att begära uppgifter från dig som påverkar din premie. Får vi inte in begärda uppgifter beräknas premien utifrån av oss förutbestämda regler.

3. Upplysningsplikt

När du vill teckna, utvidga eller förnya försäkring ska du på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare haft oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

4. Riskökning

4.1 Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras.

4.2 Om du uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt enligt punkt 3 eller anmälningsplikt enligt punkt 4.1 kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

4.3 Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen. Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämma dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

Sådan premieändring som beror på ändrat riskförhållande, till exempel adressändring eller höjning av värde på fordonslager, har vi rätt att göra omgående.

4.4 Premie för nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar, eller enligt separat avtal, efter den dag då vi sände dig premiekravet. Detsamma gäller tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkrings behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sände dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

4.5 Om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Samtidigt påminner vi dig om att om du betalar inom 14 dagar så fortsätter försäkringen att gälla. Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

4.6 Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

4.7 Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå att gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

4.8 Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. Försäkringen upphör dock alltid tre månader efter avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommer fram.

4.9 Vi kan överlåta en fordran på obetald premie till Trafikförsäkringsföreningen.

5. Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan. Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

6. Penningtvätt
Försäkringsersättning betalas inte om det skäligen kan antas att en utbetalning skulle medföra risk för brott mot penningtvättslagstiftningen.

7. Avdrag på ersättning

7.1 Aktsamhetskrav
Försäkringen ger dig ett långtgående skydd vid skada. Du måste dock själv medverka till att skada inte inträffar. I villkoret finns några krav på aktsamhet som du måste följa för att inte riskera avdrag på ersättningen. Hur vi beräknar avdraget framgår vid respektive aktsamhetskrav i villkorstexten.

Hänsyn tas till den betydelse förfarandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

7.2 Framkallande av försäkringsfall
Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligen eller, i den mån du uppsåtligen förvärrat följderna av en skada.

Om skadan uppkommit eller dess följder förvärrats genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

8. Räddningsplikt
När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter förmåga begränsa dess omfattning, till exempel larma brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckats eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa. Däremot ersätter vi inte andra förebyggande åtgärder som till exempel kostnad för låsbyte vid förlust av fordonets nyckel.

Har du uppsåtligen åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan vi göra avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

9. Identifikation med den försäkrade vid tillämpning av punkt 7
Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

Om det föreligger synnerliga skäl tillämpas inte denna bestämmelse.

10. Undantag från bestämmelserna om avdrag enligt punkterna 4.2 och 7 samt vid brott mot aktsamhetskrav
Vi gör inget avdrag vid
- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

11. Återkrav
I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

För trafikförsäkring gäller, att i samma utsträckning som vi har betalat ersättning, har vi enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättningen från försäkringen.

12. Lag, garanti, annat åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring, så gäller din fordonsförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

13. Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, upplopp eller uppror.

Om skadan hänt utanför Sverige tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott. Förutsättningen för att försäkringen ska gälla är dock att fordonet fanns i det drabbade området vid utbrottet och oavbrutet fram till den dag skadan inträffade. Dessutom får du inte ha tagit del i oroligheterna eller tagit annan befattning med dem som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål. Under samma förutsättningar betalar vi också förlust av fordon som konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

14. Atomskador med mera

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att
- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

15. Dammbrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

16. Preskription

16.1 Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om du framställt ditt anspråk till oss inom den tid som angetts här har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

16.2 Trafikskadelagen

Du förlorar din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen. Om du begär omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Om du vill ha ersättning och har anmält skadan inom tio år eller begärt omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att vi har förklarat att vi tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks i rätt tid går rätten till ersättning förlorad. Talan får väckas senare än tio år endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om du har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

Övrig information

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster.

Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss.

På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

J. Om skada inträffar

1. Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt. Ta gärna första kontakten med oss per telefon. Telefonnummer framgår av ditt försäkringsbrev.

2. Stöld, tillgrepp av fortskaffningsmedel, skadegörelse eller skada som orsakats av annat okänt motorfordon ska också anmälas till polisen på den ort eller i det land där händelsen inträffade.

För vår bedömning i ersättningsfrågan är vi bland annat beroende av vad som framgår av polisprotokollet. Du ska därför medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har. Lämna oss en kopia av polisanmälan.

3. Skada som har hänt när bilen transporterats på annat färdmedel ska också anmälas till transportföretaget.

4. För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver såsom inköpskvitton, läkarintyg och så vidare. Du är också skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

5. Om du bryter mot bestämmelserna i punkt 1–4 ovan och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

6. Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om vi redan betalat ut ersättning kan vi helt eller delvis återkräva den.

7. Reparation ska i förväg godkännas av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material.

För försäkringen gäller vissa miljöåtaganden. Dessa framgår av punkterna 9.2 i E1. Egendomsförsäkring.

Du ska som ägare till bilen, efter vårt medgivande, beordra reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

Återbetalning vid förskott

8. Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti för någon typ av kostnader måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Dröjsmålsränta

9. Vi strävar efter att betala skador så snart det går och i de fall utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Tidpunkten för betalning kan dock förskjutas i vissa situationer som anges i försäkringsavtalslagen.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6 § räntelagen.

Force majeure

10. Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenat på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvariga för förseningen. Detta givet att vi har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad och bojkott gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

K. Vid frågor om försäkring eller skador

Kundservice

Kontakta Folksam Företagssupport på telefon 08-772 86 35.
För öppettider se folksam.se
E-post foretag@folksam.se

Skadeärenden

Kontakta oss vid inträffad skada. Du når oss på telefon 0771-950 950.
För öppettider se folksam.se

Folksam Jour

Inom Sverige 0771-45 00 00
Utanför Sverige +46 771 45 00 00

Hjälp utanför Sverige

Utanfor Sverige kan du få hjälp av våra larmcentraler eller vid personskada SOS International. Kontaktuppgifter, se nedan.

SOS-International

Nitivej 6
DK-2000 Frederiksberg
Denmark
E-post sos@sos.eu
Telefon +46 (8) 13 60 60
Fax +45 70 10 50 56

L. Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda.

En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef. Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det prövat. Det finns olika möjligheter, beroende på vilken typ av försäkring du har.

Kundombudsmannen Folksam

Du som är kund i Folksam har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är oberoende i förhållande till Folksams organisation.

Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring, skadefrågor och sparande. Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut kan Kundombudsmannen göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Folksam har lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskription inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet ”Vänta inte för länge”.

Adress: Kundombudsmannen Folksam, 106 60 Stockholm
Telefon: 0771-655 253
E-post: kundombudsmannen@folksam.se
Webb: folksam.se

Branschgemensamma nämnder

Du kan i vissa fall få ditt ärende prövat i någon av följande nämnder.

Trafikskadenämnden
Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen och verkar för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska och ska alltid prövas av nämnden. Folksam hjälper dig i samband med den obligatoriska prövningen.

Det finns andra frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande. I dessa frågor kan du själv begära prövning hos Trafikskadenämnden via en särskild blankett som finns hos:

Adress: Trafikskadenämnden, Box 24048, 104 50 Stockholm
Webb: trafikskadenamnden.se

Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Nämnden för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad omfattningen av rättsskyddsförsäkring, fråga om ersättningsanspråk inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring och fråga om överprövning av ombuds lämplighet inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring.

Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor via en särskild blankett som finns hos:

Adress: Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
Webb: forsakringsnamnder.se

Anmälan till Nämnden för Rättsskyddsfrågor måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Konsumenternas försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
Webb: konsumenternas.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten. Du förlorar din rätt till försäkringsersättningeller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten närdet förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om du som privatperson anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.